

BEREDSKAPSRÅDET

– Råd for samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren

REFERAT FRA MØTE 16. DESEMBER 2019

Varighet: 10:00-15:20

Sted: Høgskolen i Østfold, campus Halden, B R A Veien 4, 1757 Halden

Til stede:

Solveig R. Svendsberget (*rådsleder, Universitetet i Agder*)

Anita Sandberg (*Universitetet i Oslo*)

Hilde Apneseth (*NTNU*) – på Skype

Gøril Heitmann (*Universitetet i Tromsø*) – på Skype

Bjørnulf Stokvik (*Universitetet i Sørøst-Norge*)

Lars Erik Aas (*Høgskolen i Østfold*)

Magnus Wølner (*Handelshøyskolen BI*)

Ernst Sundt (*Noroff Høyskole*)

Christian T. Bjørnø (*Folkehøgskolerådet, til 13.20*)

Norun Eide (*Utdanningsdirektoratet*)

Marianne Andenæs (*Samskipnadsrådet*)

Maria Halvorsen (*Norsk studentorganisasjon*)

Sekretariat:

Sindre Bø, prosjektleder

Marianne Gjerlaugsen, prosjektkoordinator

Gjester:

Carl Morten Gjeldnes, høgskoledirektør, Høgskolen i Østfold (til sak 24/19)

Håvard Tvinnereim, leder for juridisk seksjon, NOKUT (til sak 25/19)

Caroline Natland, vikarierende leder juridisk seksjon, NOKUT (til sak 25/19)

Ingrid Torstensen, førstekonsulent juridisk seksjon, NOKUT (til sak 25/19)

Randi Utstrand, NTNU (på Skype, sak 26/19)

Forfall:

Sonja Dyrkorn (*Universitetet i Bergen*)

Kim Kargaard (*Noroff Fagskole AS*)

Bjørn Ivar Kruke og Sissel H. Jore (*faglig referansegruppe, Universitetet i Stavanger*)

Anja Dalgaard-Nielsen (*professor II, Rådet og UiS*)

BR 22/19

Godkjenning av innkalling og saksliste

Journalnr: 17/06797

Saksansvarlig:

Solveig R. Svendsberget, *Rådsleder*

Møtedag: 16.12.19

Informasjonsansvarlig:

Solveig R. Svendsberget, *Rådsleder*

Solveig Svendsberget ønsket velkommen til møte, presentasjonsrunde rundt bordet. Flere ble takket av: Anita Sandberg som leder av rådet, Norun Eide som medlem av rådet, og Marianne Gjerlaugsen som del av sekretariatet. Magnus Wølner ble ønsket velkommen som nytt medlem av rådet, han er nyoppnevnt av BI som erstatter for Wenche H. Nilsen. Innkalling og saksliste ble godkjent, en sak ble foreslått under eventuelt.

BR 23/19

Godkjenning av referat fra rådsmøte 23. september 2019

Journalnr: 17/06797	Saksansvarlig: Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsleder</i>
Møtedag: 16.12.19	Informasjonsansvarlig: Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsleder</i>

Referat fra rådsmøte 23. september 2019 ble godkjent.

BR 24/19

Høgskolen i Østfold – presentasjon

Journalnr: 17/06797	Saksansvarlig: Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsmedlem</i>
Møtedag: 16.12.19	Informasjonsansvarlig: Lars Erik Aas, <i>Rådsmedlem</i>

Høgskoledirektør Carl Morten Gjeldnes og rådsmedlem Lars Erik Aas presenterte Høgskolen i Østfold og hvordan det jobbes med sikkerhet og beredskap der. HiØ består av 2 campus; Halden og Fredrikstad, har 7500-7700 studenter, 560 ansatte, over 100 studier og ca 700 mill. kroner i statstilskudd. Høgskolen er store på EVU, med en omsetning på 40-50 mill. Fagtilbudet innen språk, IT og scenekunst ble fremhevet.

Administrasjonen blir omorganisert fra 2020 til større enheter. Fire personer jobber med HMS og beredskap på HiØ. Det er ulike sikkerhetsmessige problemstillinger på de to ulike campusene; i Halden utenfor bykjerner, i Fredrikstad i bykjernen. HiØ har årlige øvelser på avdelingsnivå, blant annet lab. Ulike hendelser ble nevnt, trusler oppleves som en økende og bekymringsfull trend. Lars Erik Aas påpekte et viktig moment: Beredskapsplaner har liten verdi hvis ikke ledelse og ansatte kjenner til dem og øver på dem. Aas tok også opp variasjonen i råd som gis fra ulike myndigheter. F.eks. har politiet i Østfold frarådet HiØ å øve på skole-skyting pga mulig triggereffekt. Se presentasjonen her <https://prezi.com/view/gFuzmu9IYrKah23z9Hk8/>.

BR 25/19

NOKUT – informasjon om tilsyn mm.

Journalnr: 17/06797	Saksansvarlig: Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsleder</i>
Møtedag: 16.12.19	Informasjonsansvarlig: Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsleder</i>

Sjef for juridisk seksjon Håvard Tinnereim presenterte hvilket oppdrag Nokut har fått fra KD. Hans seksjon har overtatt ansvaret for samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren fra 2019 (utskilt fra KD), og har jobbet med mandat, rolle og metodedokument dette året. Kort sagt kan man si at NOKUT utfører KDs internkontroll i kunnskapssektoren hva gjelder samfunnssikkerhet. Rådet fikk presentert hvordan kontrollen med statlige institusjoner, eide selskaper og etater foregår, deriblant oppfølging av KDs eieransvar og hvordan det føres tilsyn/legalitetskontroll med private høgskoler, fagskoler og samskipnader.

NOKUT ønsker å ha en risikobasert tilnærming, med fokus på måloppnåelse og god virkemiddelbruk (god faktakunnskap, brukerinvolvering og risikovurdering). Det arbeides etter en 3-trinns metode der nivå 1 er basert på offentlig informasjon, nivå 2 er ytterligere innhentet informasjon og 3 er stedlig tilsyn.

NOKUT sin rolle versus Riksrevisjonen (RR) ble diskutert. NOKUT har bedt om innsyn i RR sine funn. Erfaringer og funn fra høstens kontroller oversendes KD innen 1.mars, pga RR sin frist for inn-rapportering. Siden UNIT fører kontroll med IT-sikkerhet, ble NOKUT anbefalt å etterspørre deres funn. Det ble gitt råd om at NOKUT samordner seg med RR og UNIT, siden de stiller en del av de samme/tilgrensende spørsmål.

Seksjonssjefen ønsker tett dialog med Beredskapsrådet om hvordan Nokut kan være en koordinerende ressurs for UH-sektoren. NOKUT blir invitert til å gi en presentasjon av funn på BR sin konferanse i april. Foreløpige overordnede funn var at det var større variasjon enn forventet mellom institusjonene, og at delingskulturen i sektoren er viktig. NOKUT sine funn er viktig kunnskapsgrunnlag for BR, og rådet ønsker dialog med NOKUT i 2020, enten via KD eller direkte (avklares nærmere).

Se også vedlagte presentasjon for nærmere detaljer.

BR 26/19

Eksportkontroll og forskningssamarbeid/sensitiv kunnskapsoverføring

Journalnr: 17/06797

Saksansvarlig:

Solveig R. Svendsberget, *Rådsleder*

Møtedag: 16.12.19

Informasjonsansvarlig:

Solveig R. Svendsberget, *Rådsleder*

Anita Sandberg delte erfaringer fra UiO. Deretter ga NTNU en presentasjon av sine erfaringer og hvordan de arbeider med temaet (se to vedlegg med begge presentasjoner). Mot slutten fortalt også Solveig R. Svendsberget om UiAs erfaringer med tematikken da to utenlandske professorer ble utvist.

Eksportkontroll/sensitiv kunnskapsoverføring innebærer at visse varer, teknologi og tjenester (forsvarsmateriell, flerbruksvarer/masseødeleggelsesvåpen - MØV samt posten «catch all») ikke kan eksporteres fra Norge uten lisens utstedt av Utenriksdepartementet (UD). PST og UD har tatt kontakt med flere institusjoner, og bedt om at det settes fokus på tematikken i sektoren. PST og UD har ikke detaljkunnskap om hva som er lisenspliktig, det er institusjonene/fagmiljø som blir bedt om å vurdere dette ifht faglig problemstilling og råd om oppholdstillatelse. Temaet oppleves som (politisk) krevende, sensitivt og kontroversielt, og institusjonene ønsker KD på banen. Problemstillingen gjelder både ansatte og studenter, og har følger for drift, datasikkerhet, rekruttering, forskningssamarbeid, utveksling med mere.

I februar 2019 er 26 land sanksjonert, og 17 land omfattet av våpenembargo, majoriteten av disse er ikke aktuelle for samarbeid i UH-sektoren. Et viktig skille er uønsket etterretning versus ulovlig kunnskapsoverføring. Institusjonene bør vurdere samarbeid om interne retningslinjer, noe NTNU allerede jobber med. NTNU arrangerer et internseminar 11.-12.februar 2020 hvor 1-3 personer fra hver av de større institusjonene vil bli invitert, sammen med deltagere fra bl.a. KD. Deltagelse fra vitenskapelig personale er ønsket (dekan, instituttleder el.l.). Fra invitasjonen sakser vi følgende:

«Den norske eksportkontroll-lovgivningen utfordrer UH-sektoren og norske forskningsinstitusjoner på flere nivå. I revidert *Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet i Kunnskapsdepartementets sektor* er følgende kommunisert: (...) Dette lovverket beskriver kunnskap som en vare, som i enkelte transaksjoner kan være lisenspliktig, med formål om å sikre at norske utenrikspolitiske forpliktelser og interesser ivaretas. Utenriksdepartementet har utarbeidet egen retningslinje for kunnskapssektoren (2016). KD forventer at underliggende virksomheter etterkommer UD's retningslinje, gjennom oversikt over hvilke kunnskapsområder hos seg som reguleres av eksportkontroll-lovgivningen, og innarbeider interne rutiner som ivaretar kontroll med kunnskapsoverføring i alle aktiviteter tilknyttet de sensitive fagområdene. KD anbefaler at dette arbeidet gjøres som en del av virksomhetenes systematiske arbeid med informasjonssikkerhet.»

Etter signaler fra KD vil Beredskapsrådet fokusere på eksportkontroll blir i 2020. Det vurderes nedsatt en arbeidsgruppe som kan jobbe mer med dette, men med en klar og avgrenset bestilling. Se også [informasjon om temaet eksportkontroll](#), samt [oversikt over aktuelle dokumenter for eksportkontroll](#).

BR 27/19

Revisjon av mandatet

Journalnr: 17/06797

Saksansvarlig:

Solveig R. Svendsberget, *Prosjektleder*

Møtedag: 16.12.19

Informasjonsansvarlig:

Sindre Bø, *Prosjektleder*

Arbeidsgruppens forslag til revidert mandat med begrunnelse for forslagene ble lagt frem. Det var foreslått endringer i oppnevning, medlemssammensetning (inkludert vervets varighet og varamedlemmer) og tekst for øvrig. Se vedlegg for oppdatert versjon av utkast til nytt mandat.

Rådet ønsker at administrasjonsutvalget i UHR oppnevner utdanningsinstitusjonene, og at angjeldende rektor oppnevner sitt medlem til rådet. Det er ønskelig med variert type kompetanse i rådet. Beredskapsrådet bør etterstrebe å opprette arbeidsgrupper med medlemmer utenfor rådet.

Norun Eide trekker seg fra rådet, det ble derfor foreslått at Utdanningsdirektoratet ikke lenger skal være fast

medlem av rådet, men at kompetanse derfra kan trekkes inn i rådet/arbeidsgrupper ved behov.

Utkast til nytt mandat sendes ut sammen med referatet, før oversending til KD på høring/for godkjenning.

BR 28/19   **Beredskapsrådets konferanse 2020**

Journalnr: 17/06797	Saksansvarlig:	Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsleder</i>
Møtedag: 16.12.19	Informasjonsansvarlig:	Sindre Bø, <i>prosjektleder</i>

Beredskapsrådets konferanse 2020 arrangeres 21. april ved Nord universitet i Bodø, i tilknytning til Øvelse Nord 2020. Sekretariatet ettersender mer informasjon om konferansen på e-post.

BR 29/19   **Orienteringssaker**

Journalnr: 17/06797	Saksansvarlig:	Sindre Bø, <i>Prosjektleder</i>
Møtedag: 16.12.19	Informasjonsansvarlig:	Sindre Bø, <i>Prosjektleder</i>

- a) **Rådets møter i 2020:** Årets første møte blir 16. mars i Kristiansand. Resten av datoene fastsettes ved hjelp av en ny Doodle som sendes ut av sekretariatet.
- b) **Informasjons-/kommunikasjonskanaler:** Rådet ønsker at det opprettes en egen Teams-gruppe for samtlige rådsmedlemmer, med eventuelle tematiske undergrupper. Sikkerhet ved deling av sensitiv informasjon må ivaretas. Rådet oppfordret sekretariatet til å se på kommunikasjonsplanen, og legge denne frem som sak i neste møte.
- c) **Inghild Marie Mjelva** er ansatt som kontorsjef på ISØP ved UiS. Hun vil yte administrativ støtte til Rådet samtidig som sekretariatets budsjett avlastes.
- d) **Samfunnssikkerhetskonferansen:** 6. januar 2020 ved UiS, påmeldingsfrist 20. desember ([påmeldingslenke](#)).
- e) **Kronikk i Khrono:** [Hvordan kan du bidra til å forebygge ekstremisering i kunnskapssektoren?](#)
- f) **Innspill fra Per Terje Engedal:** Sekretariatet undersøker hva andre institusjoner har gjort i tilsvarende situasjon og sender et svar til Engedal, eventuelt gjør det til en sak i rådsmøte.

BR 30/19   **Eventuelt**

Journalnr: 17/06797	Saksansvarlig:	Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsleder</i>
Møtedag: 16.12.19	Informasjonsansvarlig:	Solveig R. Svendsberget, <i>Rådsleder</i>

Riksrevisjonen har sendt et spørrebrev (med 43 spørsmål) til alle offentlige høgskoler og universitet. Kort runde om mottak av og respons på dette på institusjonene. Tas opp som sak i neste rådsmøte.

(sign.)
Solveig Svendsberget
rådsleder

(sign.)
Sindre Bø
prosjektleder